

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Halina Czaban
Sędziowie	SSA Andrzej Ulitko (spr.) SSA Janusz Sulima SSA Alina Kamińska SSA Leszek Kulik
Protokolant	Magdalena Suchocka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku – Beaty Kwiećkowskiej – delegowanej do Prokuratury Apelacyjnej

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2014 r.

sprawy **R. G. s. T.**

oskarżonego o czyny z art.148 § 2 pkt 2 k.k. i z art. 280 § 2 k.k. i art. 11 § 2 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z dnia 19 lutego 2014 r. sygn. akt II K 58/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. przypisane oskarżonemu czyny kwalifikuje z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. i art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i przepisy te przyjmuje za podstawę skazania, zaś za podstawę wymiaru orzeczonej kary przyjmuje art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. ustalając, iż czynów tych oskarżony dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw.

2. uchyla orzeczony w pkt II części dyspozytywnej wyroku środek karny w postaci pozbawienia praw publicznych;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. P. 738 złotych, w tym podatek VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym, oraz 239,04 złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu, a ponadto 369 złotych, w tym podatek VAT tytułem zwrotu wyżej wymienionych kosztów poniesionych w toku śledztwa;

IV. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowania odwoławcze.

UZASADNIENIE

Prokurator oskarżył R. G. o to, że:

I. w dniu 05 lutego 2013 roku w miejscowości G., gm. Z., woj. (...) dokonał zabójstwa w związku z rozbojem z użyciem niebezpiecznego przedmiotu w ten sposób, iż działając w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia S. R. (1) przedmiotem tępokrawędzistym w postaci metalowego pręta żebrowanego z przyspawanym prostokątnym elementem zawiasowym, zadał wymienionej wielokrotnie uderzenia w głowę i inne części ciała, w następstwie czego doznała ona obrażeń zwłaszcza w postaci rany tłuczonej okolicy kącika bocznego oka lewego, rany tłuczonej okolicy trzonu prawej kości jarzmowej, zamkniętego złamania trzonów obydwu kości lewego przedramienia w połowie jego długości, zamkniętego złamania nasady dalszej prawej kości promieniowej, trzech ran tłuczonych w owłosionej skórze głowy w okolicy jej wierzchołka oraz na pograniczu okolicy czołowej i lewej okolicy ciemieniowej, następowego do powyższego złamania kości sklepienia i podstawy czaszki oraz wielomiejscowego głębokiego zranienia mózgu, skutkujących jej śmiercią, a następnie zabrał w celu przywłaszczenia stanowiące własność wymienionej i S. R. (2) pieniądze w łącznej kwocie nie mniejszej niż 9.384,99 złotych,

to jest o czyn z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. i art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

II. w dniu 05 lutego 2013 roku w miejscowości G., gm. (...), woj. (...) dokonał zabójstwa w związku z rozbojem z użyciem niebezpiecznego przedmiotu w ten sposób, iż działając w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia S. R. (2) przedmiotem tępokrawędzistym w postaci metalowego pręta żebrowanego z przyspawanym prostokątnym elementem zawiasowym, zadał wymienionemu wielokrotnie uderzenia w głowę, w następstwie czego doznał on obrażeń zwłaszcza w postaci piętnastu częściowo nakładających się na siebie ran tłuczonych w owłosionej skórze głowy, dwóch ran tłuczonych okolicy czołowej i prawej okolicy ciemieniowej i skroniowej, następowego do powyższego złamania kości czaszki oraz wielomiejscowego głębokiego zranienia mózgu, skutkujących jego śmiercią, a następnie zabrał w celu przywłaszczenia stanowiące własność wymienionego i S. R. (1) pieniądze w łącznej kwocie 9.384,99 złotych,

to jest o czyn z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. i art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 15 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce:

I. uznał oskarżonego R. G. za winnego popełnienia zarzuconych mu czynów, z tym, iż przyjął, że dopuścił się ich działając w warunkach ciągu przestępstw co wyczerpuje znamiona art. 148 § 2 pkt 2 k.k. i art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., a wartość zabranych przez oskarżonego pieniędzy wynosiła nie mniej niż 10.934,99 złotych i za to na podstawie art. 148 § 2 pkt 2 k.k. i art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. skazał go, a na podstawie art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 wymierzył mu karę dożywotniego pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 40 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego R. G. środek kary w postaci pozbawienia praw publicznych na okres 10 (dziesięciu) lat,

III. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności zaliczył okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności, w sprawie od dnia 8 lutego 2013 r. do dnia 19 lutego 2014 r., uznając jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie za równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności,

IV. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci: rękawicy roboczej z materiału oblanego gumą koloru żółtego, metalowego pręta wymienionych pod poz. 16 i 22 wykazu dowodów rzeczowych nr 01 oraz rękawicy materiałowej z ogumieniem koloru żółtego wymienionej pod poz. 3 wykazu dowodów rzeczowych nr 02,

V. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. nakazał zwrócić: oskarżonemu R. G. dowody rzeczowe w postaci: kłapek koloru szaro-niebieskiego z napisem R., kurtki koloru szarego, pary skarpet koloru brązowego wymienione pod poz. 1-2i

6 wykazu dowodów rzeczowych nr 2, telefonu komórkowego marki S. (...), ładowarki do telefonu (...) ładowarki do telefonu marki (...), ładowarki do telefonu marki S. (...), wody po goleniu (...), zestawienia operacji, słuchawek firmy (...), papieru toaletowego firmy (...) – 4 sztuki, opakowania pieluch(...), butów lakierok wraz z skarpetkami koloru czarnego, książek w ilości 4 sztuk, plecaka koloru czarnego, rękawiczki koloru czarnego, 2 sztuk rękawiczek wełnianych koloru czarnego, dwóch kluczy na metalowym kółku, telefonu komórkowego marki S. (...) z kartą sim sieci (...), karty bankomatowej na nazwisko R. G., karty rabatowej H. B., karty wstępu do biblioteki publicznej, karty czytelnika, (...) karty miejskiej na nazwisko R. G., 3 sztuk identyfikatorów Agencji (...), siedmiu kartek z zapiskami, 3 sztuk biletów jednorazowych, biletów jednorazowych, biletu relacji W. – W., paragonu fiskalnego, kartki z ulotki z numerem telefonu, bankowego dowodu wpłaty, wtyczki koloru złotego, portfela skóropodobnego, karty mikro, wydruku potwierdzenia wykonanej operacji, bankowego dowodu wpłaty wymienionych pod poz. 1-30 i 32-34, wykazu dowodów rzeczowych nr 03, bluzy z kapturem koloru czarnego, spodni koloru czarnego wymienionych pod poz. 1-2 wykazu dowodów rzeczowych nr 04, M. R. (1) dowody rzeczowe w postaci wkładki zamka podklamkowego, wkładki górnego zamka wraz z kluczem, kłapek męskich koloru czarnego, firanki koloru białego, tkaniny koloru różowego, poszewki z kołdry, portmonetki damskiej, dwóch foliowych toreb jednorazowych wymienione pod poz. 1-2, 4, 13-14, 18, 21 i 23 wykazu dowodów rzeczowych nr 01, kluczy z zapięciem i breloczkiem wymienionych pod poz. 3 wykazu dowodów rzeczowych nr 04, A. G. dowody rzeczowe w postaci: plastikowej butelki z napisem woda utleniona, pudełka od telefonu marki (...) z kartą gwarancyjną, telefonu komórkowego marki (...) wraz z kartą sim sieci (...) wymienionych pod poz. 4-5, 7 wykazu dowodów rzeczowych nr 02, M. R. (2) dowody rzeczowe w postaci telefonu komórkowego marki S. (...) oraz karty sim sieci (...) wymienionych pod poz. 8-9 wykazu dowodów rzeczowych nr 02, M. R. (3) dowody rzeczowe w postaci telefonu komórkowego marki L. (...) spodni jeansowych z napisem B. z paskiem, spodni dresowych koloru szarego, spodni jeansowych koloru niebieskiego (...) i spodni jeansowych koloru niebieskiego z napisem P. wymienionych pod poz. 4-5, 7-9 wykazu dowodów rzeczowych nr 04,

VI. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata S. P. kwotę 1.033,20 (jeden tysiąc trzydzieści trzy złote dwadzieścia groszy) w tym 23% podatku VAT tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu,

VII. zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych przejmując je na rzecz Skarbu Państwa.

Apelację od tego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze (pkt. I wyroku) oraz rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa procesowego (pkt VI) wywiódł obrońca oskarżonego.

Na zasadzie art. 427 § 2 i art. 438 pkt 4 k.p.k. wyrokowi w tym zakresie zarzucił rażąca niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności, która została wymierzona wbrew dyrektywom sądowego wymiaru kary; w części zaś zażaleniowej obrazę przepisów prawa materialnego - § 14 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) wyrażającą się w odmowie przyznania przez Sąd I instancji kosztów obrony z urzędu za pomoc prawną udzieloną na etapie postępowania przygotowawczego, pomimo prawidłowo złożonego wniosku w tym zakresie.

Na zasadzie art. 427 § 1 oraz art. 437 § 1 i 2 k.p.k. obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wydatne złagodzenie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności oraz podwyższenia zasądzonych kosztów obrony z urzędu o stawkę należną za pomoc świadczoną w fazie śledztwa z uwzględnieniem należnego podatku VAT.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zarzut dotyczący rażącej niewspółmierności kary wymierzonej oskarżonemu jest oczywiście bezzasadny.

Na wstępie należy zawrzeć uwagę natury ogólnej. Otóż w orzecznictwie sądów polskich utrwalony i powszechnie akceptowany pozostaje pogląd, że zarzut niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnieść wówczas, „gdy (...) kara nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa,

jak i osobowości sprawcy, czyli gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dn. 11.04.1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 7-8/1985, poz. 60, podkreślenie Sądu Apelacyjnego).

Niewspółmierność zachodzi zaś wówczas, gdy kara wymierzona za przypisane przestępstwo nie odzwierciedla należycie stopnia społecznej szkodliwości czynu, stopnia winy sprawcy, a nadto nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (por. wyrok Sądu Najwyższego z dn. 30.11.1999 r, Nr 363/90, OSNKW 7-9/1991, poz. 38).

Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę co do wymiaru kary, ale o „różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż wymierzona karę można byłoby nazwać – również w potocznym znaczeniu tego słowa – za „rażąco” niewspółmierną, t.j. niewspółmierną w stopniu niedającym się wręcz zaakceptować (por. wyrok Sądu Najwyższego z 2.02.1995 r., II KRN 198/94, OSNPP 6/1995, poz. 18 lub OSNKW 1995/5-6/33 oraz LEX nr 20739).

Przechodząc do oceny podniesionego w tej kwestii zarzutu zawartego w środku odwoławczym, Sąd Apelacyjny nie stwierdził by kara dożywotniego pozbawienia wolności orzeczona wobec R. G. przez Sąd pierwszej instancji za zabójstwo dwojga ludzi, przy czym dokonane w związku z rozbojem, w jakiegokolwiek mierze nosiła cechy kary rażąco niewspółmiernej i niesprawiedliwej. Sąd Okręgowy prawidłowo bowiem ustalił, uwzględnił i ocenił – wbrew wywiodom apelacji - wszystkie okoliczności oraz zasady kształtujące wymiar kary, które są określone naruszeniem zwłaszcza art. 53 § 1 i 2 k.k. Należy więc podkreślić, że Sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (art. 53 § 1 k.k.).

Ponadto wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności **motywację i sposób zachowania się sprawcy (...), rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa**, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu (...) [art. 53 § 2 k.k. – wyszczególnienie Sądu Apelacyjnego].

Analiza pisemnych motywów zaskarżonego wyroku nie pozostawia zaś wątpliwości, że Sąd meriti określając rozmiar kary, kierował się tymi właśnie przesłankami i nie przecenił, ani też nie niedocenił żadnej z nich.

Faktem jest, że okoliczności objęte znamionami czynu zabronionego nie mogą stanowić podstawy do surowszego lub łagodniejszego wymiaru kary, co trafnie sygnalizuje w uzasadnieniu środka odwoławczego obrońca. Jednakże zarzut, że Sąd Okręgowy niezasadnie uznał „umyślność” działania oskarżonego jako okoliczność obciążającą, skoro „umyślność” należy do zamiaru strony podmiotowej tego rodzaju zbrodni, należy uznać za całkowicie chybiony. Przecież art. 148 k.k., zarówno w § 1 jak też § 2, stanowi „Kto zabija człowieka”.

Oczywiste pozostaje, że ten czyn zabroniony można popełnić jedynie umyślnie. Jednakże ta „umyślność” ma dwie postaci. Zgodnie bowiem z definicją art. 9 § 1 k.k. „czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić (jest to tzw. zamiar bezpośredni) albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi (jest to tzw. zamiar ewentualny, wynikowy).

Zabójstwa człowieka sprawca może więc dokonać działając w zamiarze bezpośrednim albo ewentualnym. Z tym zaś ustaleniem wiąże się ocena stopnia winy sprawcy. A zatem przy określaniu odpowiedzialności karnej sprawcy okoliczność ta przede wszystkim należy zarówno do zakresu ustaleń faktycznych, następnie ocennych przy ustalaniu stopnia winy. Sąd orzekający ma zatem nie tylko prawo, ale wręcz obowiązek ustalenia rodzaju zamiaru sprawcy oraz jego oceny.

Sąd Okręgowy w sposób niekwestionowany ustalił zaś, że obu zabójstw oskarżony dopuścił się nie tylko „w zamiarze bezpośrednim”, ale działając ponadto nie w sposób nagły, ale z premedytacją, czyli planując, przygotowując się i konsekwentnie realizując swój zbrodniczy zamysł. Trafnie też stwierdził, że jest to okoliczność „obciążająca” przy określaniu rozmiaru kary.

Zasadnie też Sąd Okręgowy przyjął za tego rodzaju okoliczność motywację oskarżonego ustalając, że kierował się on chęcią poprawy swojej sytuacji majątkowej, a więc dokonując zabójstw dwóch ludzi jedynie w celu kradzieży ich mienia, czyli z chęci osiągnięcia korzyści majątkowej. W tym miejscu należy zauważyć, że gdyby Sąd meriti zakwalifikował działanie oskarżonego jako wyczerpujące znamiona art. 148 § 2 pkt 3 k.k., a więc dokonania zabójstwa „w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie”, wówczas należałoby przyznać rację skarżącemu, iż okoliczność ta, jako znamię czynu zabronionego, nie mogłaby stanowić podstawy do surowszego wymiaru kary. Jednakże oba czyny Sąd Okręgowy zakwalifikował jako wyczerpujące jedynie znamiona art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k., a więc dokonanie zabójstwa w związku z rozbojem (kwalifikowanym).

Zatem Sąd orzekający był uprawniony do potraktowania tej okoliczności jako „obciążającej” przy wymiarze kary. W ocenie Sądu Apelacyjnego ustalenia i ocena dokonane przez Sąd Okręgowy nie mogą więc budzić wątpliwości.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd meriti trafnie też określił tzw. okoliczności łagodzące wymiar kary, które przedstawił w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia. Jego lektura może wprawdzie prowadzić do wniosku, że została pominięta (lub nieuwzględniona) – jak podnosi skarżący – okoliczność ustalona przez biegłych psychiatrów oraz psychologa – czyli stwierdzenie u oskarżonego osobowości o cechach nieprawidłowych (k. 446 – opinia psychiatryczna) oraz inteligencja niższa niż przeciętna (k. 464 – opinia psychologiczna). Jednakże okoliczności te – w ocenie Sądu Apelacyjnego – nie mogły mieć i nie mają znaczenia takiego, jakie chciałby nadać obrońca. Z tych opinii wynika bowiem, że istnienie u R. G. osobowości o cechach nieprawidłowych, przejawia się poprzez nie w pełni przyswojenie norm i zasad społecznego zachowania, a także tendencję do nadmiernego skupiania się na sobie i swoich potrzebach, skłonności do łatwego wzbudzania negatywnych uczuć w postaci gniewu i złości, wykazywanie braku wglądu w cechy swojej osobowości oraz szukaniu przyczyn niepowodzeń poza sobą, a także skłonnościach do łatwego urażania się i postawą wrogości. Tego rodzaju cechy w żadnym wypadku nie mogą zaś być uznane za okoliczności łagodzące i prowadzące do skutecznego podważenia oceny sylwetki oskarżonego przedstawionej przez Sąd Okręgowy.

Oczywiste pozostaje, że kara dożywotniego pozbawienia wolności jest najsurowszą karą, którą ustawodawca sankcjonuje najcięższe zgodnie. Sąd Apelacyjny nie miał jednak najmniejszych wątpliwości, że tego rodzaju kara orzeczona względem oskarżonego jest nie tylko współmierna, ale też sprawiedliwa zarówno do stopnia jego winy (najsurowszego z możliwych) oraz stopnia szkodliwości społecznej jego czynów poprzez rozmiar i nieodwracalność ujemnych skutków przestępstw jakie spowodował. Jest też jedyną karą realizującą potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, a niewątpliwie także cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego.

Kierując się powyższym, zarzut apelacji w tym zakresie nie mógł być uznany za uzasadniony, a zatem niezasadny jest też wniosek o zmianę orzeczenia w tej części i „wydatne” złagodzenie kary.

Dokonując kontroli odwoławczej Sąd Apelacyjny – także z urzędu – stwierdził natomiast, że konieczna jest weryfikacja zaskarżonego wyroku w zakresie trzech rozstrzygnięć, które w sposób błędny, z naruszeniem przepisów zarówno prawa materialnego jak też procesowego, zostały w tym wyroku zawarte.

Pierwszym z uchybień jest powołanie przepisu art. 91 § 1 k.k. przy podstawie skazania oskarżonego, zamiast przytoczenia tej normy jedynie w podstawie wymiaru kary (pkt I wyroku).

Artykuł 91 k.k. jest umieszczony w rozdziale dotyczącym wyłącznie zasad wymiaru kary w przypadku tzw. realnego zbiegu przestępstw. Z takim zbiegiem mamy do czynienia wtedy, gdy sprawca kilkoma czynami popełnia nie jedno, lecz kilka przestępstw, każde realizujące nowy zamiar przestępny. Gdyby w Kodeksie karnym nie było tego artykułu, to w przypadku skazania za pozostające w zbiegu realnym przestępstwa, zawsze (również wtedy, gdy są to przestępstwa popełnione w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu i wyczerpujące znamiona tego samego przepisu ustawy), należałoby wymierzać kary jednostkowe i następnie karę łączną. Przepis art. 91 § 1 k.k. pozwala, w przypadku spełnienia określonych w nim przesłanek, jedynie na uproszczone orzekanie o karze i nie dotyczy niczego więcej.

Stosowanie tego przepisu polega na tym, że zamiast wymierzania za każde z przypisanych oskarżonemu przestępstw kar jednostkowych i następnie kary łącznej, uznaje się oskarżonego za winnego konkretnych, odrębnych dwóch lub więcej przestępstw, a następnie wymierza się za nie jedną karę. Warunkiem takiego uproszczonego wymiaru kary jest spełnienie określonych w tym przepisie przesłanek.

Tak więc, stosując art. 91 § 1 k.k., przy spełnianiu wymienionych w nim przesłanek, zawsze należy oskarżonemu najpierw przypisać popełnienie konkretnych przestępstw, ze wskazaniem ich kwalifikacji prawnej, czyli określeniem przepisów ustawy karnej, pod które konkretnie przypisany czyn podpada, a następnie wymierzyć za nie jedną karę z powołaniem art. 91 § 1 k.k. Sąd Okręgowy uczynił zaś dokładnie na odwrót, co oznacza, że błędnie zastosował przepis art. 91 § 1 k.k. (por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 30.10.2012 r., II AKa 190/12, LEX nr 1246603).

Kolejnym uchybieniem, naruszającym przepis art. 40 § 2 k.k. jest orzeczenie środka karnego w postaci pozbawienia praw publicznych (pkt. II wyroku). Przepis ten stanowi, że sąd może orzec tego rodzaju środek karny w razie skazania na karę pozbawienia wolności na czas nie krótszy od 3 lat **za przestępstwo popełnione w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie** (wyszczególnienie Sądu Apelacyjnego). Orzeczenie takiego rodzaju środka karnego jest bowiem dopuszczalne jedynie w wypadku zakwalifikowania przypisanego czynu jako zbrodni z art. 148 § 2 pkt 3 k.k., po uprzednim ustaleniu okoliczności uzasadniających przyjęcie, iż przypisanego czynu sprawca dopuścił się w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 3.04.2002 r., II KK 36/02, LEZ nr 53074 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 18.05.2005 r., II AKa 270/04, Prokuratura i Prawo wkładka 2006/5/33 i LEX nr 178031).

Tymczasem Sąd Okręgowy czyny oskarżonego zakwalifikował jedynie z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. i art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Powołanie jedynie w pisemnym uzasadnieniu wyroku, że oskarżony działał w wyniku w/w motywacji nie spełnia tego wymogu. Dlatego konieczna stała się zmiana rozstrzygnięcia w tej części poprzez uchylenie orzeczenia w pkt. II o środku karnym w postaci pozbawienia praw publicznych.

Wreszcie zgodzić się należy z podniesionym w apelacji zarzutem zażaleniomowym obrazy przepisu prawa materialnego - § 14 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu poprzez niezasądzenie kosztów obrony z urzędu udzielonej przez skarżącego adwokata na etapie postępowania przygotowawczego. Trafnie skarżący podniósł, że jeżeli postępowanie karne nie kończy się na etapie postępowania przygotowawczego, lecz przechodzi do sądowego stadium procesu karnego i kończy się orzeczeniem sądu, to sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie powinien określić kto, w jakiej części i zakresie ponosi koszty procesu, w tym rozstrzygnąć także o kosztach nieopłaconej przez stronę pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu przygotowawczym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21.06.2000 r., V KKN 192/00, OSNKW 2000/7-8/94).

Dlatego Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku, przy czym o kosztach sądowych na zasadzie art. 624 § 1 k.k., gdyż za zwolnieniem oskarżonego od uiszczenia tych kosztów przemawiają względy słuszności.

AU/ms